

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Referansenummer 2008/601

03.06.2008

Høring av melding og konsekvensutredningsprogram for transport og lagring av CO2 fra Kårstø og Mongstad

Framtiden i våre hender takker for at vi anledningen til å komme med høringsuttalelse. Vi ønsker å konsentrere våre kommentarer til tre sentrale områder:

1 Viktig å avklare sikkerhet ved lagring i konsekvensutredningen

Framtiden i våre hender har merket seg at forskere som professor i oseanografi Peter M. Haugan ved UiB og Bjart Holtsmark ved SSB mener at CO2-deponering under havbunnen ikke er tilstrekkelig trygt. Hvis det foreligger bare en viss fare for lekkasjer vil rensing og deponering av CO2 ikke bare være en dyr, men også en risikobeton løsning. Etter vårt syn er dimensjonene så store at føre var-prinsippet må legges til grunn ved tvil om sikkerheten ved lagring. Vi ber om at dette spørsmålet blir sentralt i konsekvensutredningen.

2 CO2-deponering kan ta bort fokus fra energisparing og fornybar energi

Hvis rensing og deponering av CO2 blir en viktig del av kampen mot klimautslipp - også på andre områder enn ved kraftkrevende metallproduksjon - vil det medføre mer leting, utvinning og transport av olje og gass enn hvis verden velger nye, fornybare energiformer og energisparing som de viktigste strategiene for å bekjempe klimaendringene. Vi ber om at det blir utredet hva det betyr i form av farer for lekkasjer fra rørledninger og andre skader, fordi all teknologi kan svikte, og særlig når utvinning og transport gjøres av land med lavere krav til teknologi og sikkerhetsordninger enn Norge har.

3 Klimakonsekvenser må utredes - hvis CO2-deponeringen gir økt oljeutvinning

I forslaget legges det opp til at CO2en skal lagres i Johansen formasjonen og Utsira formasjonen. Det legges ikke opp til at CO2 skal injiseres i gamle oljebrønner og gi økt oljeutvinning. Dette er bra. Hvis man forandrer strategi, er det av avgjørende betydning at man utreder klimakonsekvensene av dette: John Hille laget i 2006 et arbeidsnotat for Framtiden i våre hender der det fremgår at CO2 reinjesert i gamle oljebrønner både vil vaske ut mer olje og fungere som en mer effektiv trykk-gass, slik at olje som ellers hadde blitt liggende nå kan pumpes opp. Han estimerer mengden CO2 som etterhvert vil bli frigitt fra meroppumping til å være 1,8 ganger større enn den CO2-mengden som renses på land. Under slike forutsetninger ser det altså ut til at forurensingen vil øke ved rensing og deponering. Kuwait og andre oljenasjoner har allerede gitt uttrykk for at de er interessert i å bruke renseteknologi til meroppumping fra egne felt. Det vil være av avgjørende betydning å få utredet om John Hille har rett i sine beregninger. Les hans arbeidsnotat her: [CO2-fri gasskraft øker utslippene.](#)

Vennlig hilsen
Framtiden i våre hender

Steinar Lem, informasjonsrådgiver

Guri Tajet, informasjonsleder

Framtiden
i våre hender